

Годишен доклад за дейността на Върховния касационен съд през 2006 година

СЪДЪРЖАНИЕ:

Използвайте левия бутон на мишката за бърз преход до съответния раздел

1. ДЕЙНОСТ НА НАКАЗАТЕЛНА КОЛЕГИЯ НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД.
 - 1.1. Постъпления
 - а) Организация по образуване и насрочване на делата
 - б) Брой на образуваните дела - средна натовареност на съдиите
 - в) Видове образувани дела според техния предмет
 - 1.2. Насрочени и приключени дела
 - а) Насрочени дела в открито съдебно заседание
 - б) Свършени дела
 - в) Срочност на изготвяне на касационните съдебни актове
2. ДЕЙНОСТ НА ГРАЖДАНСКА КОЛЕГИЯ НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД.
 - 2.1. Постъпления
 - а) Организация по образуване и насрочване на делата
 - б) Брой на образуваните дела - средна натовареност на съдиите
 - в) Видове образувани дела според техния предмет
 - 2.2. Насрочени и приключени дела
 - а) Насрочени дела в открито съдебно заседание
 - б) Свършени дела
 - в) Срочност на изготвяне на касационните съдебни актове
3. ДЕЙНОСТ НА ТЪРГОВСКА КОЛЕГИЯ НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД
 - 3.1. Постъпления
 - а) Организация по образуване и насрочване на делата
 - б) Брой на образуваните дела - средна натовареност на съдиите
 - 3.2. Насрочени и приключени дела
 - а) Насрочени дела в открито съдебно заседание
 - б) Свършени дела
 - в) Срочност на изготвяне на касационните съдебни актове
4. УЕДНАКВЯВАНЕ НА СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА ВЪВ ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД
5. ДРУГИ ДЕЙНОСТИ
6. АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДВИЖЕНИЕТО НА НАКАЗАТЕЛНИТЕ, ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ ДЕЛА
 - 6.1 Администриране на движението на наказателните дела от образуването им до приключването им
 - 6.2 Администриране на движението на гражданските дела от образуването им до приключването им
 - 6.3 Администриране на движението на търговските дела от образуването им до приключването им
7. ИЗВОДИ
 - 7.1 За Наказателна колегия
 - 7.2 За Търговска колегия
 - 7.3 За Гражданска колегия

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД

1.ДЕЙНОСТ НА НАКАЗАТЕЛНАТА КОЛЕГИЯ НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД

1.1. ПОСТЪПЛЕНИЯ

а) Организация по образуване и насрочване на делата

В наказателната колегия на Върховния касационен съд са формирани три отделения, които разглеждат делата без специализация по наказателно-правна материя. В началото на 2006 г. всяко отделение се е състояло от по осем съдии, а в края - от по девет съдии. Към 31.12.2006 г. в колегията работят 28 съдии, между които нейният ръководител (зам.-председател на ВКС) и тримата председатели на отделения. Като правило ежесечно всеки съдия е участвал най-малко в по три съдебни заседания, а само ръководителят на колегията - в по две съдебни заседания (всеки месец последователно в различно отделение).

Делата се получават в регистратурата на съда и незабавно (още на същия или най-късно на следващия ден) се докладват по реда на постъпването им на тримата председатели на отделения поравно. Председателите на отделения проверяват дали са налице формалните условия за образуване на касационно производство. По тяхно разпореждане някои преписки се връщат за комплектоване или се изпращат на компетентния орган, а редовните преписки се образуват в касационни дела. Председателите на отделения се подпомагат в тази си дейност от двама съдебни помощници. До м.ноември 2006 г. съгласно заповед на ръководителя на колегията делата са били разпределени от председателите на отделения по докладчици на принципа на случайността по реда на постъпването им. От м.ноември 2006 г. същият принцип се прилага чрез използване на нововъведена компютърна програма. Така беше изпълнено едно от основните изисквания към страната в процеса на присъединяване към Европейския съюз.

По правило е прието, че ежесечно в рамките на три открити съдебни заседания всеки съдия от наказателната колегия като член на троен съдебен състав участва в разглеждането, включващо самостоятелно проучване на делото и съвместно произнасяне на решението, на средно по 45 дела. От тях е докладчик средно по 15 дела, по които изготвя проект за окончателен съдебен акт. При спазване на тази разумна норма новообразуваните дела се насрочват по предварително изготвен график на откритите съдебни заседания по реда на постъпването им. Отклонение

от този принцип се допуска само по изключение със съгласието или по разпореждане на ръководителя на наказателната колегия. Такъв абсолютно изолиран случай през 2006 г. е бил насрочването на делото по касационната жалба на осъдения британски гражданин Майкъл Шийлдс.

При отчитане на горепосочения ред за образуване и насрочване на делата, срокът, в който приключват касационните производства и производствата за възобновяване на влезли в сила съдебни актове, изцяло зависи от броя на постъпилите и образуваните дела и броя на съдиите. През годината този срок е вариал между 6 и 10 месеца, а това положение в общи линии е съответно на стандартите за върховните съдилища на държавите, членуващи в Европейския съюз. Същевременно делата, които подлежат на разглеждане в закрито заседание (спорове за подсъдност, а при действието на новия НПК и спорове за редовност на касационната жалба или протест) приключват в рамките на около една седмица.

б) Брой на образуваните дела - средна натовареност на съдиите

През 2006 г. в Наказателната колегия на ВКС са образувани общо 3274 нови дела. Налице е известно намаление спрямо 2005 г. с 321 броя дела. Намалението се дължи на това, че с новия НПК (в сила от 29.04.2006 г.) от непосредствен касационен контрол бяха изключени решенията (без новите присъди), постановени от окръжните съдилища. Вероятно става въпрос за временно явление, тъй като пак новият НПК предвижда възможност в рамките на шест месеца от влизането в сила на всички съдебни актове, непроверени по касационен ред, искане за възобновяване да могат да правят и самите осъдени лица. Следователно през 2007 г. може да се очаква ново увеличение на броя на постъпващите наказателни дела във Върховния касационен съд.

На отделен съдия от наказателната колегия през годината са били възложени да докладва и съответно изготви мотивите на съдебните актове на средно 125 нови дела. Оттук следва, че в троен състав всеки е участвал в разглеждането на около 375 нови дела. Същевременно трябва да се отчете, че от предходната година към 01.01.2006 г. са останали несвършени още 1022 дела или по още 40 стари дела на съдия. Натовареността надхвърля значително средната за върховните съдилища в държавите, членуващи в Европейския съюз.

в) Видове образувани дела според техния предмет

От постъпилите дела 765 (над 23 %) са за престъпления против собствеността. Най-много са кражбите (чл. 194-197 от НК) – по 539 дела, от които извършени в условията на “опасен рецидив” по чл. 196 от НК са престъпленията по 120 дела. Делата за грабеж са 200 броя. Само 5 броя от делата са имали за предмет особено тежки случаи на длъжностно присвояване (чл. 203 от НК), а делата за документна измама (чл. 212 от НК) са 16 броя.

Образуваните дела за престъпления против личността са 485 (близо 15 %). От тях 172 са за умишлени убийства и 112 за сексуални посягателства. Делата за сводничество (чл. 155 от НК) са 7 бр., а делата за разпространение на порнографски материали сред малолетни и непълнолетни (чл. 159, ал. 2 от НК) са 5 бр. Постъпили са общо 4 дела за трафик на хора (чл. 159а – чл. 159б от НК).

Делата за престъпления, свързани с производство, държане, контрабандиране и разпространение на наркотици са 238 бр. (над 7 %).

Постъпили са общо 27 дела за подкуп. Делата за пасивен подкуп са общо 14 бр., като от тях по по-тежко наказуемия състав на чл. 302 от НК са 6 броя. Делата за активен подкуп (чл. 304 от НК) са 11 бр. Образувани бяха 2 дела по относително новата разпоредба на чл. 304б от НК.

През 2006 г. до Върховния касационен съд не е достигнали нито едно дело за “изпиране на пари” по чл. 253 от НК.

Делата за престъпления по транспорта са 271 бр. (към 8 %).

1.2. НАСРОЧЕНИ И ПРИКЛЮЧЕНИ ДЕЛА

а) Насрочени дела в открито съдебно заседание.

През 2006 г. наказателната колегия на ВКС е разгледала в открито съдебно заседание общо 3950 дела или със 180 броя повече от предходната 2005 г. Новият НПК предвиди задължителност на адвокатската защита по всички наказателни дела, разглеждани от Върховния касационен съд. Това наложи създаване на организация още с образуването на делото да се изисква от органите на адвокатурата да посочат служебен защитник, който съответно да бъде назначен от съда. Съществува обаче сериозен проблем, който създава предпоставки за отлагане на делата. Понякога подсъдимите са имали договорен защитник в предходните инстанции, от който впоследствие се отказват, без да уведомят за това съда. Ситуацията не е рядка и предпоставя по-късната реакция на съдебните състави, които са принудени едва в откритото съдебно заседание да допускат адвокатска помощ и съответно да отлагат делото. Възможно законодателно решение е участието на защитник пред Върховния касационен съд, освен в случаите когато е абсолютно задължително (при непълнолетни, задържане на подсъдимия и пр.), да се обуславя от изричното писмено волеизявление на заинтересования.

Не са установени случаи на неоснователно отлагане на делата от съставите на наказателната колегия на Върховния касационен съд. От насрочените дела по обективни причини (установено с документ внезапно заболяване на страна, невявяване на защитник и т.н.) са били отложени 508 дела (близо 13 %). Без да е изрично регламентиран в НПК, принципът на “концентрацията”, възприет като стандарт в повечето европейски системи, се практикува от наказателните състави. По същество той се състои в скъсяване на сроковете, в които се насрочва следващото съдебно заседание по отложените дела. Постигане на наказателната колегия е, че към края на отчетния период няма висящо нито едно наказателно дело, което е било образувано през 2005 г.

б) Свършени дела

През отчетния период са свършени общо 3888 дела или със 168 повече от предходната 2005 г. Повечето дела са приключили с постановяване на решение след проведено открито съдебно заседание - 3376 броя или около 87 %. В останалите случаи са постановени мотивирани определения по спорове за подсъдност, спорове във връзка с редовността на касационните жалби и протести или определения за прекратяване на наказателното производство. През 2006 г. всеки съдия като докладчик е изготвил проект за мотиви на съдебен акт средно по 150 приключени дела и същевременно е участвал в съдебен състав при разглеждането средно на 450 дела.

в) Срочност на изготвяне на касационните съдебни актове

С малки изключения инструктивните срокове за изготвяне на съдебните актове се спазват. Към края на отчетния период няма забавяне, което да надхвърля три месеца, а в тези редки случаи делата наистина са изключително обемни и се отличават със своята фактическа и правна сложност. Сериозно постижение на наказателната колегия е, че към края на м.март 2007 г. са изготвени и обявени всички решения и определения по делата, разглеждани през предходната 2006 г.

2. ДЕЙНОСТ НА ГРАЖДАНСКА КОЛЕГИЯ НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД

2.1. ПОСТЪПЛЕНИЯ

а) Организация по образуване и насрочване на делата

През 2006 г. Гражданска колегия на Върховния касационен съд включваше пет отделения със специализация при разглеждане на делата по гражданско-правната материя. Разпределението на броя на съдиите по отделения и на делата по материя бе както следва: първо отделение, 6 съдии - дела за делба на имущества; второ отделение, 6 съдии - дела за вземания произтичащи от облигационни отношения; трето отделение, 12 съдии - трудови дела; четвърто „А” отделение и четвърто „Б” отделение, всяко, от които от по 9 съдии - дела относно вещноправни спорове, дела по финансови начети, дела по Закона за отговорността на държавата за вреди причинени на граждани /ЗОДВПГ/, както и дела по чл.45 и чл.49 ЗЗД. Към 31.12.2006 г. в колегията работят общо 42 съдии, между които и петимата председатели на отделения. Председателя на колегията или председател на отделение ръководи откритите заседания на петчленните състави.

През 2006 г. постъпилите в регистратурата на съда дела са се докладвали незабавно /още на същия или най-късно на следващия ден / по реда на постъпването им и съобразно разпределението им в отделенията на техните председатели. Председателите на отделенията проверяват наличието на формалните условия за образуване на касационно производство. По тяхно разпореждане някои преписки се връщат за

окомплектоване, изпращат се на компетентните органи или се препращат на председателя на колегията за образуване и разглеждане в петчленни състави, а редовните преписки се образуват в касационни дела. В описаната дейност председателите на отделения са били подпомагани от съдебен помощник. Делата се разпределят по равно по докладчици на случаен принцип.

Ежемесечно в рамките на четири открити съдебни заседания всеки съдия от гражданска колегия, включително и ръководителите като член на троен съдебен състав е участвал в разглеждането на гражданско дело, включващо съвместно произнасяне на решението. През отчетния период са свършени 11 108 граждански дела или средно всеки съдия е изготвил годишно по 264 съдебни акта, а ежесечно по 26 съдебни акта. Новообразуваните дела са насрочвани по предварително изготвен график на откритите съдебни заседания по реда на постъпването им. Отклонение от този принцип се допуска само по изключение със съгласието или по разпореждане на ръководителя на гражданската колегия. Ежемесечно в рамките на четири открити съдебни заседания се насрочват за разглеждане и дела по чл. 234, ал. 2 ГПК и по чл.218 в, ал. 5 ГПК от петчленни състави, в които участват съдиите от Гражданска колегия.

Съобразно описания ред за образуване и насрочване на делата, срокът, в който приключват касационните производства и производствата пред петчленните състави по чл. 234, ал. 2 ГПК и чл. 218 в, ал. 5 ГПК, изцяло зависи от броя на постъпилите и образуваните дела и от броя на съдиите.

б) Брой на образуваните дела – средна натовареност на съдиите

През 2006 г. в Гражданска колегия на Върховния касационен съд са постъпили общо 8447 бр., от които 659 са образуваните пред 5 членен състав, а пред тричленен състав – 7 788 бр. Новообразуваните частни производства са 2 402 бр. Следва да бъде отбелязано, че спрямо 2005 г. разликата между постъпленията е минимална, респ. и през 2006 г. е имало голям брой постъпили граждански дела. През 2005 г. са образувани 8 733 открити производства /ОП/ -дела разглеждани в открити съдебни заседания /ОЗ/ и 2 292 частни производства /ЧП/ - дела разглеждани в закрити заседания /ЗЗ/.

Първо гражданско отделение: През 2006 г. в състава на отделението са включени 6 бр. съдии. Постъпилите през годината дела са 1230, от които 341 ЧП или средно по 148 ОП и 57 ЧП нови дела на всеки съдия. Същевременно следва да се отчете, че от предходната година към 01.01.2006 г. са останали несвършени още 295 дела, от които 36 ЧП или по 43 ОП и 6 ЧП стари дела на съдия.

Второ гражданско отделение: През 2006 г. в състава на отделението са включени 6 бр. съдии. Постъпилите през годината дела са 1846, от които 446 ЧП или средно по 233 ОП и 74 ЧП нови дела на всеки съдия. Същевременно следва да се отчете, че от предходната година към 01.01.2006 г. са останали несвършени още 1235 дела, от които 52 ЧП или по 197 ОП и 9 ЧП стари дела на съдия.

Трето гражданско отделение: През 2006 г. в състава на отделението са включени 12 бр. съдии. Постъпилите през годината дела са 2670, от които 611 ЧП или средно по 171 ОП и 51 ЧП нови дела на всеки съдия. Същевременно следва да се отчете, че от предходната година към 01.01.2006 г. са останали несвършени още 6903 дела, от които 98 ЧП или по 567 ОП и 8 ЧП стари дела на съдия.

Четвърто „А“ гражданско отделение: През 2006 г. в състава на отделението са включени 9 бр. съдии. Постъпилите през годината дела са 2 250, от които 478 частни производства или средно по 197 ОП и 53 ЧП нови дела на всеки съдия. Същевременно следва да се отчете, че от предходната година към 01.01.2006 г. са останали несвършени още 1 608 дела, от които 21 ЧП или по 178 ОП и 2 ЧП стари дела на съдия.

Четвърто „Б“ гражданско отделение: През 2006 г. в състава на отделението са включени 9 бр. съдии. Постъпилите през годината дела са 2 194, от които 526 ЧП или средно 185 ОП и 58 ЧП нови дела на всеки съдия. Същевременно следва да се отчете, че от предходната година към 01.01.2006 г. са останали несвършени още 1807 ОП и 49 ЧП дела или по 200 ОП и 5 ЧП стари дела на съдия.

Петчленен състав: В разглеждането на делата участват 42 съдии, както и председателя на колегията или общо 43 съдии. Образуваните дела за разглеждане през периода са 659 бр. или средно по 15 нови дела на всеки съдия. От предходната година са останали несвършени 129 дела или по 3 бр. на всеки съдия стари дела.

в) Видове образувани дела според техния предмет

От постъпилите през 2006 г. 7 788 дела в гражданска колегия (които следва да бъдат разглеждани в ОЗ в тричленен състав) най-много са трудовете спорове и облигационните искове по КТ – 2 059 бр. (26,44 %). Делбените дела са 889 бр. или 11,42 %. Образуваните дела по текстове на ГПК са 986 бр. (12,66%). Голям е броят и на делата с предмет искове за собственост: по ЗС - 1 340 бр. (17,21%). По ЗСГ са образувани 5 бр. (0,06%). Делата с правно основание искове по ЗОДВПГ са 176 бр. или 2,26%. По искове за начет са образувани 20 бр. дела (0,26 %). Облигационните искове по ЗЗД са 1 169 бр.

(15,01 %). По ЗУТ са образувани 32 бр. (0,41 %). По ЖЗСК са постъпили 9 бр. дела (0,11%). Само 7 бр. дела са образувани по ТЗ (0,09 %) . Делата по ЗН са 31 бр. (0,40 %). Делата образувани срещу действия на държавен или частен съдебен изпълнител са 329 бр. (4,22 %). По СК са постъпили 361 бр. (4,64 %), а по ЗЛС - 44 бр. (0,56%). По искове по ЗСПЗВ в ГК са образувани 286 дела (3,67 %). Постъпили дела с предмет искове по ЗОВС са 14 бр. (0,18%). Останалите 31 бр. дела (0,40 %) са с предмет: ЗЗК – 1; ПУРНЕС – 3; ЗВСГ – 2; ЗАПСР – 8; по чл. 13 ЗВГ – 1; ЗКИР – 1; ЗГР – 1; ЗВГ – 2; ЗК – 1; и по ЗМТА – 11; Образуваните дела в петчленен състав са 659 бр.

2.2. НАСРОЧЕНИ И ПРИКЛЮЧЕНИ ДЕЛА

а) Насрочени дела в открито заседание

През 2006 г. в гражданска колегия на Върховния касационен съд са насрочени за разглеждане в открито заседание общо 8 128 дела. Следва да се отбележи, че през 2005 г. разглежданите в ОЗ са 8 187 бр.

Първо гражданско отделение: - Насрочени за разглеждане в открито заседание са 737 бр.

Второ гражданско отделение: - Насрочени за разглеждане в открито заседание са 1 262 бр.

Трето гражданско отделение: - Насрочени за разглеждане в открито заседание са 2 395 бр.

Четвърто „А“ гражданско отделение: - Насрочени за разглеждане в открито заседание са 1 596 бр.

Четвърто „Б“ гражданско отделение: - Насрочени за разглеждане в открито заседание са 1 674 бр.

Петчленен състав: - Насрочени за разглеждане в открито заседание са 464 бр.

Не са установени случаи на неоснователно отлагане на делата от съставите на гражданска колегия на ВКС. От насрочените дела по обективни причини са били отложени 383 дела. (4,71 %).

б) Свършени дела

През отчетния период са свършени общо 11 108 дела (в ОЗ 7 642 бр; в 33 ЧП – 2 487 бр. и 979 гр. дела) или с 126 дела повече от предходната година (общо свършени 2005 г.: 10 982 – ОП 7 627 и ЧП 3 355). Приключилите частни производства в закрито заседание са 2 487 бр. или 22,39 %, а останалите свършени дела са 8 621 или 77,61 %, от които 7 642 бр. решени в открито съдебно заседание и 979 прекратени.

Първо гражданско отделение: Решените дела в открито заседание са 731 бр. или всеки съдия е изготвил мотивите на съдебните актове на средно 122 дела, като в троен състав е участвал в разглеждането на 366 дела. В закрито заседание приключените дела са 370 ЧП и 6 ОП. Общо свършените дела през годината са 1 107 бр. Следва да бъде отбелязано, че към 31.12.2006 са останали висящи 411 ОП и 7 ЧП.

Второ гражданско отделение: Решените дела в открито заседание са 1 176 бр. или всеки съдия е изготвил мотивите на съдебните актове на средно 196 дела, като в троен състав е участвал в разглеждането на около 588 бр. В закрито заседание приключените дела са 428 ЧП и 162 ОП. Общо свършените дела през годината са 1 766 бр. Към 31.12.2006 г. останалите висящи дела са 1245 ОП и 70 ЧП.

Трето гражданско отделение: Решените дела в открито заседание са 2 311 бр. или всеки съдия е изготвил мотивите на съдебните актове на средно 192 дела, като в троен състав е участвал в разглеждането на 576 дела. В закрито заседание приключените дела са 660 ЧП и 281 ОП. Общо свършените дела през годината са 3 252 бр. Същевременно останалите висящи дела към края на годината са 6 272 ОП и 49 ЧП.

Четвърто „А“ гражданско отделение: Решените дела в открито съдебно заседание са 1 489 или всеки съдия е изготвил мотивите на съдебните актове на средно на 165 дела, като в троен състав е участвал в разглеждането на около 495 бр. Приключените дела в закрито заседание

са 457 ЧП и 123 ОП. Общо свършените дела през годината от IV „А“ ГО са 2 069. Същевременно следва да се отчете, че към 31.12.2006 г. са останали висящи 1 768 ОП и 42 ЧП.

Четвърто „Б“ гражданско отделение: Решените дела в открито съдебно заседание са 1 592 или всеки съдия е изготвил мотивите на съдебните актове на средно 177 дела, като в троен състав е участвал в разглеждането на 531 бр. Приключените дела в закрито заседание са 572 ЧП и 109 ОП. Общо свършените дела през годината от IV „Б“ ГО са 2 273 бр. Същевременно следва да се отчете, че към 31.12.2006 г. са останали висящи 1774 ОП и 3 ЧП.

Петчленен състав: Решените дела в открито заседание са 343 или всеки съдия като докладчик е изготвил мотивите на съдебните актове на средно 8 дела. Приключените дела в закрито съдебно заседание са 298 ОП или средно по 7 бр. на всеки съдия. По обективни причини отложените дела са 100 бр. (21,55%), а оставените дела без движение са 18. Спрените дела на основание чл. 182, ал. 1 ГПК са 3 бр. Общо свършените дела през годината са 641 бр.

в) Срочност на изготвяне на съдебните актове

Повечето съдебни актове се изготвят в законоустановения месечен срок. Забавяне има при дела с фактическа и правна сложност. От разгледаните дела през 2006 г. не са изготвени съдебни актове по 138 дела, за което са предприети дисциплинарни мерки.

3. ДЕЙНОСТ НА ТЪРГОВСКА КОЛЕГИЯ НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД

3.1. ПОСТЪПЛЕНИЯ

а) Организация по образуване и насрочване на делата

В Търговска колегия са формирани две отделения, които разглеждат всички търговски дела. Първо отделение се състои от седем съдии, а второ – от девет. Към 31.12.2006 година в колегията работят общо 16 съдии, включително нейният председател и председателите на двете отделения. Ежемесечно всеки съдия, включително и ръководителите, по правило е участвал в най-малко по четири съдебни заседания. Почти всеки месец има заседания на петчленни състави, които се председателстват от председателя на колегията или председателите на отделенията. През 2006 година са проведени седем заседания на петчленни състави.

Делата се получават в регистратурата на съда и незабавно /още същия ден или на другия/ и се докладват по реда на постъпването им на двамата председатели на отделенията по равно. Те проверяват дали са налице основанията за образуване на касационно производство, образуват преписките в дела и ги насрочват. Понякога поради нередовна касационна жалба – най-често не внесена държавна такса, жалбата се оставя без движение до отстраняване нередовността ѝ. В тази си дейност председателите на отделенията се подпомагат от съдебни помощници. Делата се разпределят по равно по докладчици на случаен принцип, с изключение на председателя на колегията, който получава по-малко постъпления.

б) Брой на образуваните дела-средна натовареност на съдиите

През 2006 година в търговска колегия на ВКС са останали несвършени от 2005 година /висящи към 01.01.2006 година/ - 1599 броя и са постъпили /новообразувани/ още 3079 броя дела, като висящите дела са станали общо 4 678 броя, от които са свършени общо 3 356 броя дела и в края на периода – 31.12.2006 година са останали висящи /несвършени/ 802 броя дела. Постъпилите дела през 2006 година и тези през 2005 година са еднакъв брой – по 3 079 броя за всяка година. Значително е намалал броят на останалите висящи дела към края на периода – 31.12.2006 година – 802 броя, които са със 797 броя или с 50.16% по-малко от предходната година. Това означава, че през отчетният период търговска колегия на Върховния касационен съд е работил с голяма интензивност, намалила е почти наполовина несвършените дела, за да ускори разглеждането на търговските спорове в интерес на бизнеса и стопанския живот в страната.

3.2. НАСРОЧЕНИ И ПРИКЛЮЧЕНИ КАСАЦИОННИ ДЕЛА

а) Насрочени в открито съдебно заседание

През 2006 година Търговска колегия на ВКС е насрочила в открито съдебно заседание 2 185 броя дела, разглеждани в тричленен състав, и 69 броя в петчленен състав, или общо 2 254 броя дела, които в сравнение с 2005 година – 2 124 броя дела са със 130 броя повече, или с 6.12% повече от предходната 2005 година. От насрочените дела по обективни причини – поради доказано внезапно заболяване на страната и пълномощникът ѝ, са отложени 148 броя дела. Намалял е броят на отложените дела. В сравнение с отложените през 2005 година – 164 броя дела, отложените през 2006 година са с 16 броя или с 9.76% по-малко. Съотношението на отложените спрямо свършените дела е 4.41% за 2006 година, който процент на отложените спрямо тези през 2005 година – 4.58%, е по-малък с 0.17%.

б) Свършени дела

През 2006 година са свършени общо 3 356 броя или в сравнение със свършените през 2005 година – 3 581 броя, са с 225 броя дела или с 6.28% по-малко от предходната година. От общо свършените дела приключени след постановяване на решение в открито съдебно заседание са 2 062 броя дела, които представляват около 61.38% от общо свършените дела, който процент към този от 2006 година е с около 2.38% по-висок, което означава, че се е увеличил броя на делата приключили с постановяване на съдебно решение в открито съдебно заседание. В останалите случаи са постановени мотивирани определения по повод подадени частни жалби, за които законодателят е допуснал касационен контрол. Това са случаите, при които съдът се произнася по допустимостта на исквете, на жалбите, по споровете за подсъдност и др. През 2006 година всеки съдия като докладчик е написал мотивиран съдебен акт по средно 210 броя приключени дела и същевременно е участвал като член на съдебен състав при постановяването на 630 броя дела. Най-много свършени като дела, в това число и прекратени, имат председателите на отделенията съдиите Т.Върбанова – 268 броя дела и Т.Райковска – 256 броя дела, а най-много решения в открито съдебно заседание е постановила съдията Т.Райковска – 136 броя, М.Бобатинов – 135 броя и К.Ефремова – 134 броя.

в) Срочност на изготвяне на касационните съдебни актове

Повечето съдебни актове се изготвят в законоустановения месечен срок. Забавяне има при дела с фактическа и правна сложност. От разгледаните дела през 2006 година не са изготвени съдебните актове по 8 броя дела.

4. УЕДНАКВЯВАНЕ НА СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА ВЪВ ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД

Запазва се тенденцията от последните години общото събрание на Наказателната колегия на Върховния касационен съд да бъде сезирано за постановяване на тълкувателни решения, насочени към точното и еднаквото прилагане на закона, единствено от председателя на съда. През 2006 г. по негово предложение колегията постанови поредното си тълкувателно решение – № 1/10.05.2006 г. по т.н.д. № 1/2006 г., с което беше преодоляна установената противоречива практика по прилагането на чл. 25 от НК във връзка с § 90 от ПП на ЗИДНК от 2002 г. Наред с това на редовни заседания бяха обсъждани спорни проблеми на правораздаването с цел да не се допускат противоречиви тълкувания на закона от страна на различните състави на ВКС. Съществена роля за уеднаквяване на съдебната практика в страната играе и Биолетина “Съдебна практика на ВКС”. От значение също така е и преподавателската дейност на съдиите в организирания от Националния институт на правосъдието курсове, семинари и конференции.

И през отчетния период е налице тенденция, характерна за последните години Общото събрание на гражданската колегия на Върховния касационен съд да бъде сезирано за постановяване на тълкувателни решения във връзка с точното и еднакво прилагане на закона предимно от председателя на ВКС. През 2006 г. по негови предложения колегията постанови тълкувателно решение № 6/10.05.2006 г. по тълк. гр. д. № 6/2005 г. с докладчик зам. председателя Бл. Пунев, с което се произнесе по спорни въпроси на реституционните производства. Съвместно с Търговска колегия бяха постановени две тълкувателни решения- № 4/5.04.2006 г. по тълк.дело № 4/2005 г. с докладчик съдия Симеон Чаначев, с което Общото събрание на двете колегии се произнесе по приложимия закон при прекратяване на трудовите правоотношения на член – кооператорите в производствени кооперации и тълкувателно решение № 5/5.04.2006 г. по тълк.дело № 5/2005 г. с докладчик съдия Добрила Василева, с което

Общото събрание на двете колегии се произнесе по някои спорни въпроси на погасителната давност. За уеднаквяване на съдебната практика от съществено значение е издаването на Бюлетин „Съдебна практика“ на Върховния касационен съд. Не малък брой съдии от Гражданска колегия са и преподаватели в Националния институт на правосъдието.

Търговската колегия е участвала съвместно с Гражданската колегия при издаване на тълкувателни решения по противоречива и неправилна съдебна практика, засягаща приложното поле и на двете колегии. С тълкувателно решение № 4/05.04.2006 год. по т.дело № 4/05.04.2005 год. двете колегии са се произнесли по приложимия закон към прекратяване на трудовите правоотношения на член-кооператорите в производствените кооперации и с тълкувателно решение № 5/05.04.2006 год. по т.дело № 5/2005 год. – по някои спорни въпроси на погасителната давност.

За уеднаквяване на съдебната практика в Търговска колегия се провежда почти ежемесечно съвместно обсъждане от всички членове на колегията на спорна съдебна практика и нови теоретични постановки.

Съществена роля за уеднаквяване на практиката играе и Бюлетина „Съдебна практика“ на ВКС. От значение е преподавателската дейност на съдиите в Националния институт по правосъдие. От състава на търговска колегия като нещатен преподавател по търговско право и съдебна етика участва съдията Татяна Върбанова.

5. ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

Наказателната колегия е дала писмено становище по разработения от Министерството на правосъдието проект за изменения и допълнения в Наказателния кодекс, включително и негативно – по предложената промяна в чл. 155, ал. 5.

Съдии от наказателната колегия представляваха страната на различни международни форуми, свързани с наказателното правораздаване - по въпросите на “изпиране” на пари, придобити чрез престъпления, незаконния трафик на хора, корупцията и пр. Членове на колегията бяха включени като експерти в работни групи по подготовката на различни нормативни актове в областта на наказателното право. Ангажирани бяха Юрта и в комисии по Закона за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, Закона за борба с трафика на хора, Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателното производство и пр.

През цялата 2006 г. съдиите от наказателна колегия многократно бяха ангажирани в различни изпитни комисии - за кандидати за съдии, държавни изпити в различните правни факултети и т.н. Някои от тях бяха основните лектори на Първата национална конференция на магистратите в България, а други - на програмите за обучение на магистрати и дознатели от МВР на Националния институт на правосъдието и Министерството на правосъдието.

В края на 2006 г. колегията сезира Конституционния съд на Република България по въпроса за съответствието с Конституцията и нормите на международното право на законодателна промяна, предвиждаща замяна на наложените наказания “задължително заселване” и “поправителен труд” с “пробация”.

Съдии от Гражданска колегия са взели участие в изпитните комисии за придобиване на юридическа правоспособност на стажант-юристи, в изпитните комисии за полагане на държавни изпити по гражданскоправни науки в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, в Университета за национално и световно стопанство - гр. София, във Великотърновски университет „Св.Св. Кирил и Методии“, в Свободен университет „Черноризец Храбър” –гр. Варна, в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, в Югозападния университет „Неофит Рилски” - гр. Благоевград. Съдиите от Гражданска колегия – Борислав Белазелков и Светла Цачева вземат участие в работна група към Комисия по правни въпроси на Народното събрание за изготвяне на законопроект за нов ГПК. Съдиите от същата колегия са взели участие и в проведения семинар по Европейско право, а също така и в други обществени форуми, съвещания, национални и международни семинари по гражданско право.

През 2006 година съдиите от Търговска колегия на ВКС Татяна Върбанова, председател на второ търговско отделение и съдията Н.Хитров са участвали в работната група към Правната комисия на Народното събрание за изработване на проект за нов ГПК. Съдията Камелия Ефремова е участвала в Комисията по убежищата към Вицепрезидента на Република България.

Съдии от тази колегия са извършвали и преподавателска дейност, като съдията М.Бобатинов в качеството си на професор в ЮЗУ”Неофит Рилски”. Съдии от търговска колегия са вземали участие в обществени форуми, съвещания, национални и международни семинари по проблеми на търговското право.

6. АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДВИЖЕНИЕТО

6.1. АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДВИЖЕНИЕТО НА НАКАЗАТЕЛНИТЕ ДЕЛА ОТ ОБРАЗУВАНЕТО ИМ ДО ПРИКЛЮЧВАНЕТО ИМ

Наказателната колегия се обслужва от квалифицирани и добросъвестни съдебни служители. Почти незабавно след постъпването им в регистратурата чрез съдебните помощници преписките се докладват на председателите на отделения. Образованите дела се насрочват своевременно. В много редки случаи се допускат пропуски при изготвяне на съобщенията до страните. Качеството на съдебните протоколи е добро.

6.2. АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДВИЖЕНИЕТО НА ГРАЖДАНСКИТЕ ДЕЛА ОТ ОБРАЗУВАНЕТО ИМ ДО ПРИКЛЮЧВАНЕТО ИМ

Гражданска колегия се обслужва от 30 броя съдебни служители: един административен секретар, 14 съдебни секретари, 8 съдебни деловодители, трима съдебни информатори и 4 куриери. Делата се образуват веднага след постъпването им в регистратурата и се насрочват своевременно. Молбите, невръчените призовки, съобщения и други съдебни книжа се докладват на съдията-докладчик, който се произнася по тях. Съдебните протоколи се изготвят след съдебни заседания.

6.3. АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДВИЖЕНИЕТО НА ТЪРГОВСКИТЕ ДЕЛА ОТ ОБРАЗУВАНЕТО ИМ ДО ПРИКЛЮЧВАНЕТО ИМ

Търговската колегия се е обслужвала от девет броя съдебни служители: пет съдебни секретарки, две деловодителки и две куриерки. Всичките са квалифицирани и изпълняват добросъвестно задълженията си. Делата се образуват веднага след постъпването им в регистратурата. Образованите дела се насрочват своевременно. Всички молби, невръчени призовки и съобщения са докладвани на съдията-докладчик и той се произнася по тях. Съдебните протоколи са изготвяни веднага след съдебните заседания.

7. ИЗВОДИ

7.1. ЗА НАКАЗАТЕЛНА КОЛЕГИЯ

а) През 2006 г. наказателната колегия на ВКС е работила интензивно и в общи линии – качествено. В края на годината е постигнато известно намаляване на висящите дела по отношение на началото на отчетния период.

б) Макар и с известни затруднения, в съда са създадени условия за ефективното прилагане на новия Наказателно-процесуален кодекс и промените в Наказателния кодекс

в) Необходимо е да продължат усилията на колегията, насочени към подобряване на качеството на постановяваните съдебни актове, тълкувателната практика на съда и участието на магистратите чрез Националния институт на правосъдието.

7.2. ЗА ГРАЖДАНСКА КОЛЕГИЯ

а) През 2006 г. Гражданска колегия на Върховния касационен съд е работила при по-голям обем работа в сравнение с предходния отчетен период. Положени са максимални усилия за намаляване на висящите дела, като съдиите са осъществявали дейността си при прекомерна натовареност.

б) Основен приоритет е точното и правилно приложение на законите въпреки динамичните им промени, както и разглеждането на правите спорове в разумни срокове.

в) Необходимо е продължаване усилията на колегията към подобряване на качеството на съдебните актове, разширяване на тълкувателната дейност и приключването на делата в разумни срокове.

7.3. ЗА ТЪРГОВСКА КОЛЕГИЯ

а) През 2006 година Търговска колегия на ВКС е работила интензивно, като са намалели останалите несвършени дела.

б) Наложително е продължаване на усилията за уеднаквяване на противоречивата съдебна практика.

Приложения: 16 броя сведения за дейността на Наказателна колегия;

5 бр. сведения за дейността на Гражданска колегия;

4 бр. сведения за дейността на Търговска колегия

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВКС:

Иван Григоров

Начало

Отчети